

Asia

Yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) uudistamista koskevat ehdotukset

Kokous

U/E/UTP-tunnus

U 73/2018 vp, UJ 5/2019 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Tässä U-jatkokirjeessä kuvataan, miten yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) uudistamista koskevien asetusehdotusten käsittelyssä on edetty valtioneuvoston kirjelmän (U 73/2018 vp) ja U-jatkokirjeen (UJ 5/2019 vp) antamisen jälkeen Suomen puheenjohtajakaudella syksyllä 2019. Lisäksi tässä U-jatkokirjeessä täydennetään ja täsmennetään U-kirjelmässä ja U-jatkokirjeessä esitettyjä kantoja ja asetusehdotusten vaikutuksia Suomen puheenjohtajuudella tehtyjen muutosehdotusten perusteella.

Aikaisemmat käsittelyvaiheet

Komissio julkaisi 1.6.2018 lainsäädäntöehdotuksensa EU:n uudeksi yhteiseksi maatalouspolitiikaksi. Komission ehdotus sisältää kolme asetusehdotusta, jotka ovat asetus YMP:n strategisista suunnitelmista (YMP:n strategiasuunnitelma-asetus), asetus YMP:n rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta (horisontaaliasetus) ja asetus yhteisestä markkinajärjestelystä (markkinajärjestelyasetus).

Maatalouden erityiskomitea on keskustellut asetusehdotuksista lähes viikoittain ja maatalous- ja kalastusneuvosto kuukausittain.

YMP:n strategiasuunnitelma-asetusta on käsitelty yksityiskohtaisemmin neuvoston horisontaalisten maatalousasioiden työryhmässä. Horisontaaliasetuksen yksityiskohtaisempi käsittely on tehty neuvoston Agrifin -työryhmässä. Neuvoston horisontaalisten maatalousasioiden työryhmä on käsitellyt yhdennettyä hallinto- ja valvontajärjestelmää ja ehdollisuuden valvonta- ja seuraamusjärjestelmää koskevia artikloja. Markkinajärjestelyasetusta on käsitelty maataloustuotteiden työryhmässä.

Suomi on kuvannut asetusehdotusten käsittelyn etenemistä puheenjohtajakaudellaan edistymisraportissa (asiakirja 14983/19), joka esiteltiin maatalous- ja kalastusneuvoston kokouksessa 16.12.2019. Suomi vei puheenjohtajakaudellaan EU:n asialistaa eteenpäin puolueettomana välittäjänä toimien ja kompromisseja hakien. Tämä tarkoitti tasapuolista suhtautumista kaikkiin jäsenvaltioihin. Toimiessaan puheenjohtajana Suomi esitti yhteisiä ratkaisuja eikä ensisijaisesti ajanut kansallisia näkemyksiä.

Asetusehdotuksiin on Suomen puheenjohtajakaudella tehty useita muutosehdotuksia. Muutosehdotukset on koottu asiakirjoihin 14824/19 + ADD 1 (YMP:n strategiasuunnitelma-asetus), 14465/19 (horisontaaliasetus) ja 14535/19 (markkinajärjestelyasetus), joiden pohjana olivat Itävallan ja Romanian puheenjohtajakautensa loppuksi laatimat asetusehdotusten konsolidoidut versiot.

Jatkokäsittelyn aikataulu

EU:n monivuotista rahoituskehyskautta 2021-2027 koskevan ehdotuksen COM(2018) 322 final käsittely on edelleen kesken. Suomi antoi puheenjohtajakaudellaan uudistetun ns. neuvottelulaatikon rahoituskehyskautta koskevasta paketista, joka sisälsi myös ehdotuksen kehyksen luvuista (asiakirja 14518/2019). Koska rahoituskehystä koskevalla päätöksellä on hyvin keskeinen merkitys yhteisessä maatalouspolitiikassa ja osa maatalouspolitiikan sisältökysymyksistä on sisällytetty neuvottelulaatikkoon, on todennäköistä, että YMP:n uudistuksen lopullisesta sisällöstä voidaan päättää vasta, kun ratkaisu tulevasta rahoituskehuksesta on tehty.

Euroopan parlamentti on aloittanut uudistuksen käsittelyn maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnassa (AGRI). Valiokunta äänesti mietinnöistä keväällä 2019. Euroopan parlamentti ei saavuttanut mietinnöistä ensimmäisen käsittelyn kantaansa vaalikaudella 2014-2019, vaan parlamentin kannan viimeistely jäi toukokuun lopussa 2019 valitulle uudelle parlamentille. Myös uudessa parlamentissa vastuuvaliokuntana on maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunta. Euroopan parlamentin kannan valmistelu jatkuu keväällä 2020.

Asetusehdotusten käsittelyä jatketaan neuvostossa Kroatian puheenjohtajakaudella 1.1. – 30.6.2020.

Suomen kanta

U-kirjelmässä (U 73/2018 vp) sekä U-jatkokirjeessä (UJ 5/2019 vp) esitetyt kanta ja täydennetään ja täsmennetään Suomen puheenjohtajakaudella tehtyjen muutosehdotusten perusteella kunkin asetusehdotuksen osalta alla esitetyllä tavalla.

Komission ehdotusten rahoituksen mitoitukseen otetaan erikseen kantaa osana rahoituskehysneuvottelujen kokonaisuutta. Kansalliseen talousarvioon liittyvät seikat käsitellään ja niihin otetaan kantaa kansallisessa julkisen talouden suunnitelmassa (JTS) ja talousarvioprosessissa. Toimenpiteiden edellyttämä valtion rahoitus toteutetaan valtiontalouden kehysten puitteissa.

YMP:n strategiasuunnitelma-asetus

U-kirjelmässä (U 73/2018 vp) sekä U-jatkokirjeessä (UJ 5/2019 vp) esitettyihin kantoihin ei ole täydennettävää tai täsmennettävää Suomen puheenjohtajakaudella tehtyjen muutosehdotusten perusteella muutoin kuin määritelmien, ehdollisuuden ja maatalojen neuvontapalveluiden, I pilarin suorien tukien ilmasto- ja ympäristöjärjestelmän (niin sanotun ekojärjestelmän), muiden kuin ympäristö- ja ilmastonäkökohtiin liittyvien tukitoimintyyppien ja uuden toimeenpanomallin osalta.

Suomi katsoo, että komission ehdotus ympäristö- ja ilmastonäkökulman vahvemmassa huomioon ottamisesta YMP:ssä on kannatettava. Suomen näkemyksen mukaan YMP:n toimien tulee johtaa ympäristöhaittojen vähenemiseen sekä maataloustuotannon kasvihuonekaasupäästöjen laskuun koko EU:n alueella.

Suomen kantaa tarkastellaan uudelleen erityisesti ympäristö- ja ilmastovaikuttavuuden näkökulmasta, kun Euroopan parlamentti on muodostanut kantansa.

Määritelmät (4 artikla)

Suomi voi hyväksyä tosiasiallisen viljelijän ja pysyvän nurmen määritelmiin tehdyt muutokset.

On tärkeää kehittää maatilaympäristön monimuotoisuutta hyväksymällä suorissa tuissa tukikelpoiseksi myös ei-tuottavia alueita. Suomen mielestä on perusteltua antaa jäsenvaltiolle mahdollisuus päättää siitä, sisällytetäänkö hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten mukaisten maisemapiirteiden, ei-tuottavien piirteiden ja ekojärjestelmän alojen lisäksi tukikelpoisen hehtaarin määritelmään myös tiettyjä muita ei-tuotannollisia maisemapiirteitä, kunhan ne eivät kohtuuttomasti haittaa maataloustoimintaa. Suomi on tyytyväinen suorien tukien tukikelpoisen hehtaarin määritelmän muotoiluun, jonka mukaan jäsenvaltion niin päättäessä tukikelpoisia eivät olisi uudet maatalousalat, jotka on saatu aikaan muuttamalla ei-maatalousmaa maatalousmaaksi, kun muutoksesta on aiheutunut kielteisiä vaikutuksia ympäristölle tai ilmastolle.

Ehdollisuus ja maatilojen neuvontapalvelut (11-13 artiklat ja liite III)

Suomi kannattaa sitä, että ehdollisuuden hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimus GAEC 9 ei-tuottavien piirteiden vähimmäisosuudesta koskisi pellon ja pysyvien viljelykasvien tai pelkästään pellon alaa komission alkuperäisessä ehdotuksessa ehdottaman kaiken maatalousmaan sijaan. Vaatimusta ei ole tarkoituksenmukaista kohdistaa pysyviin nurmiin. YMP:n uudistuksessa pyritään lisäämään jäsenvaltioiden päätäntävaltaa, joten ei-tuottavien piirteiden vähimmäisosuutta ei tulisi säätää EU-tasolla. Mikäli yhteisestä vähimmäisosuudesta säädetään, Suomi pitää hyvänä nykyistä 5 % tasoa, koska sillä on merkitystä luonnon monimuotoisuuden kannalta.

Suomi kannattaa sitä, että ehdollisuuden lakisääteisistä hoitovaatimuksista poistettaisiin eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevat vaatimukset. Koska muun EU-lainsäädännön perusteella viljelijöiden on edelleen noudatettava näitä vaatimuksia, ei poisto aiheuta vaaraa eläinten jäljitettävyydelle eikä elintarviketurvallisuudelle. Nämä vaatimukset ovat myös eläinperusteisten tukien ehtona, ja niiden noudattaminen tarkastetaan siten myös tukivalvontojen yhteydessä. Näin ollen näiden vaatimusten poistaminen ehdollisuudesta yksinkertaistaisi tukijärjestelmää.

Suomi voi hyväksyä 13 artiklaan tehdyt muutosehdotukset, jotka koskevat maatilojen kestävästä ravinteiden käyttöä koskevan välineen (FaST) vaatimusten yksinkertaistamista ja välineen käytön säilyttämistä osana neuvontaa.

Ekojärjestelmät (28 artikla)

Suomen puheenjohtajakaudella on tehty ehdotus siitä, että jäsenvaltion olisi käytettävä vähintään tietty prosenttiosuus tai kiinteä määrä I ja II pilarin yhteenlasketuista varoista ympäristö- ja ilmastotoimenpiteiden rahoittamiseen. Mikäli tämä ei toteudu, Suomi tarkastelee kantaansa ekojärjestelmään uudelleen. Jotta jäsenvaltiot voisivat itse valita omiin tarpeisiinsa ja olosuhteisiinsa sopivimmat keinot saavuttaa YMP:n ympäristö- ja ilmastotavoitteet, tulisi jäsenvaltion voida itse päättää YMP:n strategiasuunnitelmassaan, millä YMP:n toimilla ja varoilla pystyttäisiin täyttämään nämä tavoitteet. Ekojärjestelmän käyttöönottoa pitäisi arvioida sekä ympäristö- ja ilmastotavoitteiden että

yksinkertaistamistavoitteiden kannalta. Suomen puheenjohtajakaudella esillä olleella ehdotuksella pyritään saavuttamaan ympäristö- ja ilmastokunnianhimon nykyistä korkeampi taso. Suomi tukee tätä tavoitetta.

Suomi voi hyväksyä, että tukea voisi myöntää paitsi hehtaarikohtaisesti myös kotieläinyksikkökohtaisesti ja transaktiokustannuksiin.

Muut kuin ympäristö- ja ilmastönäkökohtiin liittyvät tukitoimityypit

Nuorten viljelijöiden tulotuki (27 artikla)

Suomi voi hyväksyä, että jäsenvaltiot voisivat asettaa nuorta viljelijää kohden hehtaarienimmäismäärän, jonka mukaan nuorten viljelijöiden tulotukea maksetaan.

Alakohtaiset tukitoimityypit (39-63 artiklat)

Suomi voi hyväksyä YMP:n strategiasuunnitelma-asetukseen sisällytettävän uuden liitteen, jossa on suljettu luettelo aloista, jotka katetaan ”muiden alojen” tukitoimien puitteissa.

Maaseudun kehittämisen tukitoimityypit (64-72 artiklat)

Suomi voi hyväksyä maaseudun kehittämisen tukitoimityyppeihin ehdotetut muutokset.

Uusi toimeenpanomalli (88, 89, 110, 110a ja 121a artiklat)

89 artikla

Suomi kannattaa ehdotettuja muutoksia, jotka lisäävät mahdollisuuksia siirtää varoja tukimuodosta toiseen asetettujen rajojen puitteissa varojen ali- tai ylikäyttötapauksissa.

121a artikla

Suomi voi hyväksyä ehdotuksen muiden kuin pinta-ala- ja eläinperusteisten tukien vaihtoehtoiseksi seurantamalliksi, jossa yksikkötukien vertailuarvona käytettäisiin tiettyä vuonna hyväksytyksi valikoituneiden toimenpiteiden keskimääräistä yksikkötukea.

Horisontaaliasetus

U-kirjelmässä (U 73/2018 vp) sekä U-jatkokirjeessä (UJ 5/2019 vp) esitettyihin kantoihin ei ole täydennettävää tai täsmennettävää Suomen puheenjohtajakaudella tehtyjen muutosehdotusten perusteella muutoin kuin yhdenntetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän, kaupallisten asiakirjojen tarkastamisen sekä ehdollisuuden valvontajärjestelmän ja seuraamusten osalta.

Yhdenntetty hallinto- ja valvontajärjestelmä (63-73 artiklat)

Suomi voi hyväksyä yhdenntettyyn hallinto- ja valvontajärjestelmään tehdyt muutosehdotukset, joiden tarkoituksena on lähinnä asetustekstin selventäminen.

Kaupallisten asiakirjojen tarkastaminen (74-83 artiklat)

Kaupallisten asiakirjojen tarkastamisprosessin yksinkertaistamista Suomi pitää myönteisenä, vaikka muutosehdotukset eivät sellaisenaan mahdollistaisi tarkastuksista kokonaan luopumista siinäkin tilanteessa, että toiminta on supistunut pieneksi tai tietyn rajan alapuolelle.

Ehdollisuuden valvontajärjestelmä ja seuraamukset (84-87 artiklat)

Suomi ei kannata sitä, että pienet tilat vapautettaisiin ehdollisuuden laiminlyöntien seuraamuksista.

Suomen mielestä ehdotus siitä, että ehdollisuuden seuraamusta ei määrätä, jos laiminlyönnillä ei ole lainkaan vaikutusta tai sillä on vain vähäinen vaikutus kyseisen tavoitteen saavuttamiseen, on tarkoituksenmukainen ja kannatettava. Ehdotuksen myötä säännökset varhaisvaroitusjärjestelmästä on voitu poistaa.

Suomi kannattaa sitä, että jos ehdollisuuden laiminlyönnillä on vakavat seuraamukset kyseisen vaatimuksen tavoitteen saavuttamiselle, tukivähennyksen on oltava korkeampi kuin muussa laiminlyönnissä.

Markkinajärjestelyasetus

Viinien merkintöjä koskevissa asioissa Suomi kannattaa käytyjen keskusteluiden pohjalta syntynyttä näkemystä. Suomi voi hyväksyä kompromissina viinien merkinnät, joissa energiamerkintä tulisi pakkaukseen, mutta ainesosatiedot olisivat saatavissa sähköisesti. Ravintoarvomerkinnot voisivat rajoittua energiasisältöön. Tärkeää on, että allergeenit ilmoitetaan edelleen pakkauksessa ja ettei sähköiseen ainesosaluetteloon tutustuvista kuluttajista kerätä seuranta- tai tiedonkeruutietoja eikä heille kohdisteta markkinointimateriaalia. Komissio voisi delegoidulla asetuksella antaa tarkempia säännöksiä näistä merkinnöistä. Vanhoja viinivarastoja koskeva siirtymäsäännös on kannatettava. Suomi voi hyväksyä maustetuista viinipohjaisista juomista annetun asetuksen (EY) N:o 251/2014 liitteeseen II lisättäväksi ehdotetun uuden myyntinimityksen (yrttiviini).

Pääasiallinen sisältö

Suomen edistymisraportti (asiakirja 14983/19)

Edistymisraportissa on kuvattu lyhyesti, miten asetusehdotusten käsittely on edennyt Suomen puheenjohtajakaudella ja minkälaista edistymistä kunkin asetusehdotuksen kohdalla on saavutettu vuoden 2019 loppuun mennessä. Kaikkia kolmea asetusehdotusta on Suomen puheenjohtajakaudella mukautettu jäsenvaltioiden ja komission neuvoston työryhmissä, maatalouden erityiskomiteassa ja maatalous- ja kalastusneuvostossa esittämien huomioiden pohjalta. Lisäksi on pyritty parantamaan asetusehdotusten luettavuutta sekä niiden oikeudellista johdonmukaisuutta.

YMP:n strategiasuunnitelma-asetus

Suomen puheenjohtajakaudella YMP:n strategiasuunnitelma-asetusta käsiteltiin useammassa eri kokoonpanossa. Maatalouden horisontaaliosioiden työryhmä tarkasteli ehdotusta seitsemässä kokouksessaan puheenjohtajavaltion ehdotusten sekä jäsenvaltioiden ja komission kommenttien pohjalta. Lisäksi ehdotuksen yksittäisistä osaluista keskusteltiin 11 maatalouden erityiskomitean kokouksessa ja neljässä maatalous- ja kalastusneuvostossa puheenjohtajavaltion tausta-asiakirjojen pohjalta. Käsittelyssä keskityttiin erityisesti seuraaviin asioihin: määritelmät, ympäristö- ja ilmastonäkökohdat, muut kuin ympäristö- ja ilmastonäkökohtiin liittyvät tukitoimityypit ja uusi toimeenpanomalli. Ympäristö- ja ilmastonäkökohdat olivat selkeitä prioriteetteja Suomen puheenjohtajakaudella. Jäsenvaltiot periaatteessa kannattivat nykyistä kunnianhimoisempia ympäristö- ja ilmastotavoitteita sillä edellytyksellä, että i)

asianmukaiset taloudelliset resurssit ovat käytettävissä tulevaa YMP:tä varten, ii) hallinnollinen rasitus pidetään mahdollisimman kevyenä, erityisesti ympäristöä koskevien säännösten noudattamisen valvonnan osalta ja iii) varmistetaan riittävä joustovara ”vihreän arkkitehtuurin” mukauttamiseksi alueellisiin ja paikallisiin tarpeisiin.

Lokakuussa 2019 Suomi ja komissio järjestivät työpajan, jossa keskusteltiin maatalojen kestävästä ravinteiden käytöstä koskevan välineen (FaST) teknisistä ominaisuuksista. Joulukuussa 2019 Suomi ja komissio järjestivät seminaarin YMP:n strategiasuunnitelmien valmistelusta.

Tärkeimpien osa-alueiden käsittely ja Suomen puheenjohtajakaudella tehdyt merkittävimmät muutosehdotukset

Määritelmät (4 artikla)

Muutoksia on ehdotettu muun muassa kolmeen YMP:n määritelmään. ”Tosiasiallinen viljelijä” –määritelmän osalta on ehdotettu vapaaehtoisen soveltamisen säilyttämistä sekä jäsenvaltioiden mahdollisuutta itse määritellä tosiasiallisen viljelijän kriteerit. ”Pysyvä nurmi” –määritelmän osalta on säilytetty Omnibus-asetuksen mukainen lähestymistapa, kuitenkin niin, että jäsenvaltiot voisivat ottaa huomioon pysyvän nurmen määritelmässä kynnön lisäksi myös muokkauksen nurmivuosien laskennan katkaisijana. ”Tukikelpoisen hehtaarin” osalta on ehdotettu määritelmän soveltamista laajennettavan hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten mukaisten maisemapiirteiden, ei-tuottavien piirteiden ja ekoympäristön alojen lisäksi jäsenvaltiolle vapaaehtoisena myös muihin ei-tuotannollisiin maisemapiirteisiin, kunhan tämä ei kohtuuttomasti haittaa maataloustoimintaa. Jäsenvaltio määrittäisi edelleen itse ei-tuottavat piirteet, kuten komission alkuperäisessä ehdotuksessa. Lisäksi on muokattu selkeämpään muotoon ehdotusta, jonka mukaan jäsenvaltio voisi päättää jättää tukikelpoisuuden ulkopuolelle uudet maatalousalat, joiden perustamisesta aiheutuu kielteisiä vaikutuksia ympäristölle tai ilmastolle.

Ympäristö- ja ilmastonäkökohdat

Ehdollisuus ja maatalojen neuvontapalvelut (11-13 artiklat ja liite III)

Ehdollisuusjärjestelmän osalta on edistytty useiden hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten muotoilussa. Sisällöllisesti merkittävä muutos on se, että vähimmäisosuus maatalousmaan ei-tuottavia piirteitä, kerääjäkasveja ja typensitojakasveja koskisi kaiken maatalousmaan sijaan pellon ja pysyvien kasvien alaa. Tähän vähimmäisosuuteen laskettavilla kerääjäkasveilla ja typensitojakasveilla ei voisi käyttää kasvinsuojeluvälineitä. Pysyvän nurmen osuus suhteessa maatalousmaan alaan ei saisi vähentyä enempää kuin 5 % verrattuna vuoteen 2015. Muilta osin muutokset ovat lähinnä tekstiä selkeyttäviä.

Ehdollisuusjärjestelmän osalta keskusteltiin Romanian puheenjohtajakaudella tehdystä ehdotuksesta, joka koski asetusehdotuksen liitteessä III mainittujen eläinten tunnistusta ja rekisteröintiä koskevien lakisäätöiden hoitovaatimusten mahdollista poistamista ehdollisuudesta. Ratkaisuun ei päästy, koska osalla jäsenvaltioista oli asiasta erilaisia näkemyksiä. Sen sijaan eräitä eläintauteja koskevien lakisäätöiden hoitovaatimusten poistamisesta ehdollisuudesta jäsenvaltiot olivat lähes yksimielisiä.

Ympäristö- ja ilmastonäkökohtien osalta osa jäsenvaltioista edelleen esitti, että pienet tilat tulisi vapauttaa ehdollisuuden vaatimuksista joko kokonaan tai osittain tai että ne tulisi vapauttaa ainakin ehdollisuuden valvonnasta ja seuraamuksista. Tähän liittyen on ehdotettu muokkausta Romanian puheenjohtajakaudella tehtyyn ehdotukseen pienten

tilojen kevyemmästä valvontajärjestelmästä ja oikeasuhteisista seuraamuksista (tarkempi kuvaus horisontaaliasetuksen 84 ja 85 artiklan kohdalla).

Maatilojen kestävästä ravinteiden käyttöä koskevan välineen (FaST) vaatimuksia on edelleen yksinkertaistettu ja välineen käyttö on säilytetty osana neuvontaa (13 artikla). Artiklan tekstiä on muokattu sopivammaksi neuvonnan toimiin sen sijaan, että itse digitaalista välinettä kuvailtaisiin tarkkaan.

Ekojärjestelmät (28 artikla)

Ekojärjestelmien osalta keskusteltiin siitä, tulisiko järjestelmien olla pakollisia vai vapaaehtoisia jäsenvaltioille. Lisäksi on täsmennetty ehdotusta siitä, että tukea myönnettäisiin paitsi hehtaarikohtaisesti myös kotieläinyksikkökohtaisesti sekä on ehdotettu tuen myöntämistä transaktiokustannuksiin. Jäsenvaltiot pitivät näitä muutoksia myönteisinä.

Esillä on ollut ehdotus, jonka mukaan ympäristö- ja ilmastotoimiin II pilarissa varattu vähintään 30 % osuus maaseuturahaston rahoituksesta korvattaisiin yhdellä yhtenäisellä prosenttiosuudella tai kiinteällä määrällä koko YMP:n strategiasuunnitelman talousarviosta. Ehdotuksessa on pyritty yhdistämään jäsenvaltioiden toiveiden mukaisesti korkeampi ympäristö- ja ilmastokunnianhimo ja joustavuus. Muutosehdotuksen tavoitteena on saavuttaa korkeampi ympäristö- ja ilmastokunnianhimon taso kuin mitä on tällä hetkellä. Komission alkuperäisen ehdotuksen mukaan 40 prosenttia yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta pitää kohdistua ilmasto- ja ympäristötavoitteita edistäviin toimiin. Suomen kaudella esillä ollut ehdotus kuitenkin poikkeaa komission ehdotuksesta siinä, että komission ehdotuksessa prosenttiosuus laskettaisiin EU:n tasolla eikä YMP:n strategiasuunnitelman talousarviosta. Hedelmä- ja vihannesalan toimintaohjelmien ympäristö- ja ilmastotavoitteissa säilytettäisiin kuitenkin oma prosenttivaatimus. Tosiasiallinen prosenttiosuus (tai kiinteä määrä) voitaisiin asettaa kuitenkin vasta, kun monivuotisesta rahoituskehiksestä on päästy sopimukseen.

Muutosehdotus yhdestä, saman suuruudesta prosenttiosuudesta ympäristö- ja ilmastotoimien rahoitukselle mahdollistaisi jäsenvaltioille joustavuuden valita tukimuotoja haluamallaan tavalla I ja II pilarista niin, että määritelty prosenttiosuus täyttyy. Lisäksi muutosehdotus mahdollistaisi jäsenvaltioiden paikallisten olosuhteiden huomioimisen sekä paremman näkyvyyden sille, kuinka rahaa käytetään ympäristö- ja ilmastotoimiin.

Tukitoimityypit, joita yhteinen määritelty prosenttiosuus koskisi, olivat esillä olleessa ehdotuksessa alustavasti I pilarin ekojärjestelmä, II pilarin hoitositoumukset, tietty prosentti luonnonhaitta-alueiden tuesta, ympäristö- ja ilmastotoimiin kohdistetut investoinnit, ympäristöön ja ilmastoon liittyvät alakohtaiset tukitoimityypit tietyillä aloilla, ympäristö- ja ilmastotoimiin liittyvät neuvontapalvelut sekä tiedon siirtäminen ja yhteistyö ympäristö- ja ilmastotoimissa.

Ehdotus sai jäsenvaltioilta alustavasti myönteisen vastaanoton. Asiasta ei kuitenkaan tehty asetuserämuutosehdotuksia ja Kroatia jatkaa asian valmistelua puheenjohtajakaudellaan.

Muut kuin ympäristö- ja ilmastonäkökohtiin liittyvät tukitoimityypit

Nuorten viljelijöiden tulotuki (27 artikla)

Nuorten viljelijöiden tulotuen osalta on ehdotettu, että jäsenvaltiot voisivat asettaa nuorta viljelijää kohden hehtaarienimmäismäärän, jonka mukaan nuorten viljelijöiden tulotukea maksetaan.

Alakohtaiset tukitoimityypit (39-63 artiklat)

Alakohtaisten tukitoimityyppien osalta on ehdotettu, että YMP:n strategiasuunnitelma-asetukseen sisällytetään liitteenä suljettu luettelo aloista, jotka katetaan ”muiden alojen” tukitoimien puitteissa.

Esillä oli myös vaihtoehtoinen toimintamalli tuen laajentamisesta sellaisille tuottajaryhmille ja osuuskunnille, joita ei vielä ole hyväksytty tuottajaorganisaatioiksi. Suurin osa jäsenvaltioista antoi tukensa tälle toimintamallille. Asiasta ei tehty asetusmuutosehdotuksia ja Kroatia jatkaa asian valmistelua puheenjohtajakaudellaan.

Maaseudun kehittämisen tukitoimityypit (64-72 artiklat)

Maaseudun kehittämisen tukitoimityyppien on ehdotettu seuraavia muutoksia: mahdollisuus antaa muuta kuin hehtaariperusteista tukea osana tiettyjä maaseudun kehittämisen ympäristö- ja ilmastotoimia sekä tukea pientilojen kehittämistä nuorten viljelijöiden ja maaseudun yritystoiminnan käynnistämistuen ohella.

Uusi toimeenpanomalli (88, 89, 110, 110a, 115 ja 121a artiklat)

Uuteen toimeenpanomalliin liittyen on tehty ehdotus muiden kuin pinta-ala- ja eläinperusteisten tukien vaihtoehtoiseksi seurantamalliksi. Ehdotetussa mallissa yksikkötukien vertailuarvona käytettäisiin tietynä vuonna hyväksytyksi valikoituneiden toimenpiteiden keskimääräistä yksikkötukea. YMP:n strategiasuunnitelmassa ilmoitettu yksikkömäärä olisi siis vain suuntaa antava. Muutosehdotuksen tarkoituksena on pienentää todennäköisyyttä, että tosiasialliset yksikkömäärät poikkeavat suunnitelluista yksikkömäärästä. Näin voitaisiin myös vähentää tapauksia, joissa jäsenvaltioiden olisi toimitettava selvityksiä poikkeamista komissiolle ja varauduttava varojen leikkaamiseen tai keskeyttämiseen.

On myös pyritty lisäämään rahoituksen joustavuutta tekemällä muutosehdotuksia, jotka mahdollistaisivat jouston suunnitelluista tuen yksikkömäärästä, mikäli toteutunut yksikkömäärä joko ylittää tai alittaa suunnitellun yksikkömäärän. Esimerkiksi on ehdotettu, että jäsenvaltiot voisivat vahvistaa enimmäisyksikkömäärien lisäksi myös vähimmäisyksikkömääriä. Tämä koskisi varsinkin uusia järjestelmiä (kuten ekojärjestelmiä) sekä nuorten viljelijöiden tukea I pilarin alla. Muutosehdotuksella voitaisiin vähentää riskiä, että tiettyyn tukimuotoon kohdennettuja varoja jäisi käyttämättä tai että tukimäärät jäisivät liian alhaisiksi, jos tuen hakijoiden määrä poikkeaisikin suunnitellusta. Lisäksi on ehdotettu tarkentavia kriteerejä siitä, missä rajoissa jäsenvaltiot voisivat siirtää varoja tukimuotojen välillä YMP:n strategiasuunnitelmaa muuttamatta. Ehdotukset saivat laajalti myönteisen vastaanoton.

Uuteen toimeenpanomalliin liittyen on selvennetty myös YMP:n indikaattoreita koskevia säännöksiä (7 artikla sekä liite I).

Lisätarkastelua vaativat asiat

Uuden järjestelmän sujuva toimeenpano ja EU-varojen tarkoituksenmukaisen käytön varmistaminen vaativat vielä lisätarkastelua. Keskustelua on jatkettava myös YMP:n strategiasuunnitelmien sisällöstä sekä raportoinnin määräajoista.

Rahoituksen joustavuuden osalta on jatkettava keskustelua mahdollisuudesta siirtää varoja tukimuodosta toiseen sekä hyväksyttävien poikkeamien rajoista. Lisäksi tarkoituksenmukaisten ja helposti sovellettavien indikaattoreiden laatiminen edellyttää keskustelun ja koordinoinnin jatkamista maatalouden horisontaaliasioiden työryhmän ja komission asiantuntijatyöryhmän välillä.

YMP:n uudistuksen ympäristö- ja ilmastonäkökohdista on tarve jatkaa keskustelua sen jälkeen, kun monivuotisesta rahoituskehuksesta on päästy sopimukseen.

Myös tukikelpoisen hehtaarin määritelmää on vielä työstettävä.

Myös tuotantosidonnaisen tulotuen osalta on tarve lisäkeskusteluille, vaikka näyttää siltä, että nykyinen teksti on tasapainossa erilaisten intressien välillä. Lisäksi hedelmä- ja vihannesalan toimintaohjelmista tarvitaan vielä lisää keskustelua siltä osin, minkälainen prosentiosuus tuesta käytetään ympäristö- ja ilmastotoimiin.

Maaseudun kehittämisen tukitoimityypeistä lisää keskustelua tarvitaan investointien tukintensiteetistä, maanostoa koskevista poikkeuksista sekä kasteluun tehtävistä investoinneista.

Horisontaaliasetus

Neuvoston Agrifin -työryhmä käsitteli horisontaaliasetusta koskevaa ehdotusta viisi kertaa Suomen puheenjohtajakaudella. Työryhmässä käsiteltiin erityisesti seuraavia kohtia: yhden tarkastuksen periaate ja komission suorittamat tarkastukset, toimien tarkastukset, muut kuin pinta-alaperusteiset ja eläinperusteiset tukitoimet uudessa toimeenpanomallissa, vuotuinen tarkastamis- ja hyväksymismenettely sekä vuotuinen tuloksellisuuden tarkastamis- ja hyväksymismenettely uudessa toimeenpanomallissa, uusi toimeenpanomalli ja sääntöjenmukaisuuden tarkastamismenettely.

Yhdennettyä hallinto- ja valvontajärjestelmää (IACS) sekä ehdollisuuden valvontajärjestelmää ja seuraamuksia tarkasteltiin horisontaalisten maatalousasioiden työryhmässä.

Suomen puheenjohtajakaudella tehdyt merkittävimmät muutosehdotukset

Vuotuinen tarkastamis- ja hyväksymismenettely, vuotuinen tuloksellisuuden tarkastamis- ja hyväksymismenettely uudessa toimeenpanomallissa (38-40 ja 52 artiklat)

Muutoksia on tehty vuotuista tuloksellisuuden tarkastamis- ja hyväksymismenettelyä koskevaan 52 artiklaan. Muotoilujen viimeistely odottaa vielä YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksen etenemistä, erityisesti 121 ja 121a artiklan lopullista kirjausmuotoa.

Yhdennetty hallinto- ja valvontajärjestelmä (63-73 artiklat)

Yhdennettyyn hallinto- ja valvontajärjestelmään tehdyt muutosehdotukset ovat lähinnä teknisiä ja niiden tarkoituksena on tekstin selventäminen muun muassa siten, että indikaattoritiedon raportoinnin lähteenä on yhdennetty hallinto- ja valvontajärjestelmä kokonaisuutena sen yksittäisen osatekijän eli peltolohkorekisterin sijaan.

Kaupallisten asiakirjojen tarkastaminen (74-83 artiklat)

Toimien tarkastukset –lukua on muutettu huomattavasti tarkastusten yksinkertaistamiseksi ja asianmukaisen valvontaympäristön varmistamiseksi. Tekstimuutoksilla pyritään minimoimaan jäsenvaltioille aiheutuvia kustannuksia ja hallinnollisia rasituksia. Muotoilu on kompromissi luvun kokonaan poistamisen ja komission alkuperäisen ehdotuksen välillä.

Ehdollisuuden valvontajärjestelmä ja seuraamukset (84-87 artiklat)

Asetusehdotuksen 84 ja 85 artiklaan tehdyt muutosehdotukset ovat lähinnä tekstiä selventäviä muutoin paitsi siltä osin, että pienet tilat jätettäisiin ehdollisuuden seuraamusten ulkopuolelle vain muissa kuin vakavissa laiminlyöntitapauksissa. Lisäksi Romanian puheenjohtajakaudella tehtyä ehdotusta pienten tilojen yksinkertaistetusta valvontajärjestelmästä voisivat soveltaa myös ne jäsenvaltiot, jotka eivät toimeenpane pienten tilojen tukijärjestelmää.

Ehdollisuuden seuraamuksia on ehdotettu muutettavaksi niin, että jos laiminlyönnillä ei ole lainkaan tai on vain vähäinen vaikutus kyseisen vaatimuksen tavoitteen saavuttamiseen, ei seuraamusta määrättäisi. Tuensajaa olisi informoitava laiminlyönnistä ja mahdollisen korjaavan toimen tarpeesta. Tämän muutoksen seurauksena ehdollisuuden varhaisvaroitusjärjestelmää koskevat säännökset on ehdotettu poistettavaksi. Jos ehdollisuuden laiminlyönnillä on vakavat seuraamukset kyseisen vaatimuksen tavoitteen saavuttamiselle, tukivähennyksen olisi oltava korkeampi kuin muussa laiminlyönnissä. Komission alkuperäisessä asetusehdotuksessa ehdotettiin, että korkeampaa vähennystä sovellettaisiin tahallisiin laiminlyönteihin, mutta tämä kohta poistettiin Romanian puheenjohtajakaudella.

Horisontaaliasetukseen tehdyt muutosehdotukset olivat laajalti jäsenvaltioiden hyväksyttävissä. Asetustekstiin voidaan kuitenkin ottaa lopullisesti kantaa vasta sitten, kun YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksesta ja monivuotisesta rahoituskehiksestä on päästy sopimukseen.

Lisätarkastelua vaativat asiat

Maksajavirastoja sekä koordinoitielimiä koskeva 8 artikla, maksujen keskeyttämistä hallintojärjestelmien puutteiden vuoksi koskeva 40 artikla ja sääntöjenmukaisuuden tarkastamismenettelyä koskeva 53 artikla saattavat vaatia lisää keskustelua sen jälkeen, kun YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksen toimeenpanomallia koskevista artikloista on päästy sopimukseen. Lisätarkastelun tarve 8 artiklan osalta koskee kirjausta, jossa esitetään yleistä vapautusta velvoitteesta rajoittaa hyväksytyjen maksajavirastojen lukumäärää. Toimien tarkastusten osalta (74-83 artiklat) on vielä mahdollisesti keskusteltava tarkastusten yksinkertaistamisesta.

Yhden tarkastuksen periaatteen (46 artikla) osalta on vielä selvitettävä, onko asetukseen tarpeen ottaa tarkempaa kuvausta siitä, miten komissio sitoutuu luottamaan todentamisviranomaisten työhön ja selvittämään, miten tämä tosiasiallisesti vaikuttaa komission tekemien tarkastusten määrän vähenemiseen jäsenvaltioissa nykytilanteeseen verrattuna. Nykytilanne on koettu hallinnollisesti raskaaksi sekä tuensajien että hallintoviranomaisten kannalta.

Komission toimivaltaa koskevien 45 ja 50 artiklan osalta toimivallan tavoitteiden, sisällön, soveltamisalan ja keston rajaaminen nykyistä kirjausta tarkemmin vaatii vielä lisätarkastelua.

Yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän alle kuuluvat 64 artikla järjestelmän eri osista sekä 66 artikla viljelylohkojen tunnistusjärjestelmästä saattavat vaatia vielä lisäkäsittelyä.

Lisäksi ehdollisuuden valvontajärjestelmien (84 artikla) ja seuraamusten (85 artikla) osalta on tarpeen jatkaa keskustelua pienille tiloille mahdollisesti myönnettävistä poikkeuksista. Myös artikla 86 seuraamusten soveltamisesta saattaa vaatia lisätarkastelua.

Markkinajärjestelyasetus

Suomi esitteli maatalous- ja kalastusneuvostossa 14.-15.10.2019 YMP:n tilannekatsauksen. Tilannekatsauksen mukaan markkinajärjestelyasetuksen sisältö on Itävallan ja Romanian puheenjohtajakausilla tehtyjen muutosehdotusten ansiosta suurelta osin vakaa ja näin ollen merkittäviä muutoksia ei ole tarpeen enää tehdä. Markkinajärjestelyasetusta käsiteltiin Suomen puheenjohtajakaudella vain yhdessä maataloustuotteiden työryhmän kokouksessa 25.10.2019.

Suomen puheenjohtajakaudella tehdyt merkittävimmät muutosehdotukset

Merkittävimmät muutosehdotukset ovat hyvin teknisiä ja koskevat viinien merkintöjä (6, 90a, 119 ja 122 artiklat).

Tehdyillä muutoksilla selvennetään säännöksiä, joiden perusteella etiketin virheen voisi korjata ilman, että tuote vedetään pois markkinoilta. Lisäksi selvennetään merkintäsäännöksiä siltä osin, että allergeenit olisi aina ilmoitettava etiketissä, vaikka ainesosaluettelo olisikin saatavilla sähköisessä muodossa. Sähköisiin ainesosaluetteluihin tutustuneista kuluttajista ei saisi kerätä seurantatietoja eikä kyseisillä verkkosivuilla saisi esittää markkinointimateriaalia. Asetusehdotukseen on myös lisätty siirtymäsäännös, jonka mukaan olemassa olevat viinivarastot saisi myydä asetusmuutoksen soveltamisen alettua.

Jäsenvaltiot suhtautuivat Suomen puheenjohtajakaudella tehtyihin muutosehdotuksiin positiivisesti ja jäsenvaltioiden enemmistö voi hyväksyä viinialan merkintöjä koskevat muutosehdotukset.

Lisätarkastelua vaativat asiat

Tuottajaorganisaatioiden roolista ja markkinasäännösten turvaverkoista, kuten markkinahäiriöihin puuttumisen toimenpiteistä ja koulujakelujärjestelmien määrärahoista, voi olla vielä tarvetta keskustella, erityisesti Euroopan parlamentin tulevan mietinnön valossa.

Komission alkuperäiset ehdotukset

Asetusehdotusten pääasiallinen sisältö on kuvattu tarkemmin U-kirjelmässä (U 73/2018 vp).

YMP:n strategiasuunnitelma-asetus COM(2018) 392 final

YMP:n strategiasuunnitelma-asetus sisältäisi yleiset ja erityiset säännökset Euroopan maatalouden tukirahaston ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston käytöstä YMP:n tavoitteiden toteuttamiseksi sekä siihen liittyvistä indikaattoreista.

Asetus koskisi ympäristön, ilmaston, kansanterveyden, eläin- ja kasviterveiden sekä eläinten hyvinvoinnin suojaamisen perussäännöksiä, suorien tukien toimenpiteitä ja maaseudun kehittämisen toimenpiteitä. Asetusehdotuksessa kuvataan myös strategiasuunnitelman sekä tavoitteiden täyttymisen seurannan ja arvioinnin rakenne. Strategiasuunnitelma muistuttaisi rakenteeltaan paljon nykyisiä maaseudun kehittämisohjelmia, mutta komissio korostaa, että strategiasuunnitelmat olisivat yksinkertaisia ja tiiviitä eikä aiemmin vaadittuja yksityiskohtia enää tarvittaisi. Maaseudun kehittämisohjelmiin tällä hetkellä liittyvät seurannat, seurantakomiteat, maaseutuverkostot, vuosikokoukset, vuosikertomukset ja arvoinnit laajenisivat koskemaan nyt koko YMP:a.

Jäsenvaltion olisi laadittava sekä maatalouden suorat tuet, maaseudun kehittämistoimenpiteet ja alakohtaiset tukiohjelmat kattava YMP:n strategiasuunnitelma, jonka komissio arvioisi ja hyväksyisi. Suunnitelman tulisi kattaa maataloustukirahastosta ja maaseuturahastosta rahoitettavat toimet asetusehdotuksen 6 artiklassa tarkoitettujen erityistavoitteiden saavuttamiseksi. Näitä erityistavoitteita ovat:

- a) annetaan tukea riittävien maataloustulojen ja maatilojen selviytymiskyvyn varmistamiseksi koko unionin alueella, jotta saataisiin parannettua elintarviketurvaa;
- b) parannetaan markkinasuuntautuneisuutta ja kilpailukykyä mukaan lukien kiinnittämällä enemmän huomiota tutkimukseen, teknologiaan ja digitalisointiin;
- c) parannetaan viljelijöiden asemaa arvoketjussa;
- d) edistetään ilmastonmuutoksen hillitsemistä ja ilmastonmuutokseen sopeutumista sekä kestävää energiaa;
- e) edistetään kestävää kehitystä ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman tehokasta hoitoa;
- f) edistetään luonnon monimuotoisuuden suojelemista ja ekosysteemipalveluja sekä säilytetään elinympäristöjä ja maisemia;
- g) houkutellessaan alalle nuoria viljelijöitä ja helpotetaan yritystoiminnan kehittämistä maaseutualueilla;
- h) edistetään työllisyyttä, kasvua, sosiaalista osallisuutta ja paikallista kehitystä maaseutualueilla, myös biotalouden ja kestävä metsänhoidon alalla;
- i) parannetaan tapaa, jolla EU:n maatalous vastaa ravintoa ja terveyttä koskeviin uusiin yhteiskunnan vaatimuksiin, mukaan lukien turvallinen, ravitseva ja kestävä kehityksen mukainen ravinto, elintarvikejäte sekä eläinten hyvinvointi.

Suunnitelman tulisi perustua kansallisesti tehtyyn vahvuuksien, heikkouksien, mahdollisuuksien ja uhkien analysointiin ja sen pohjalta tehtyyn kansallisten tarpeiden ja toimenpiteiden määrittelyyn. Jäsenvaltion valitsemia toimenpiteitä koskevat kansalliset tavoitteet olisi määriteltävä hyödyntäen EU:n yhteisiä tulosindikaattoreita.

Asetusehdotuksessa ympäristö- ja ilmastotavoitteet olisi määritelty nykyistä ohjelmakautta vaativammiksi. Suunnitelman rakenne olisi tarkoin säädetty, ja suunnitelmaa laadittaessa olisi huolehdittava sidosryhmien kuulemisesta.

Suunnitelman olisi katettava 1 päivän tammikuuta 2021 ja 31 päivän joulukuuta 2027 välinen ajanjakso.

Ehdotuksessa on kuvattu YMP:n yhdenmukaisuus muiden politiikkojen kanssa. Yhteydet ympäristö- ja ilmastopolitiikkaan, terveyspolitiikkaan, kehitysyhteistyöpolitiikkaan ja tutkimuspolitiikkaan on tunnistettu.

Horizontaaliasetus COM(2018) 393 final

Asetusehdotuksen tarkoituksena on vahvistaa edellytykset, joita sovelletaan yhteisen maatalouspolitiikan rahoitukseen. Sen lisäksi ehdotus kokoaa yhteen yhteisen maatalouspolitiikan tavoitteiden saavuttamiseen liittyviä tekijöitä, kuten jäsenvaltion hallinto-järjestelmälle asetettavat vaatimukset ja yhteisiä säännöksiä, kuten komission suorittama tilien tarkastaminen ja hyväksyntä sekä tukitoimenpiteiden hallinto ja valvonta. Valvonnan osalta asetus kattaisi yleiset säännökset, yhdenmetyt hallinto- ja valvontajärjestelmän, kaupallisten asiakirjojen, ehdollisuuden ja komission jäsenvaltioihin kohdistamien tarkastusten perussäännökset.

Markkinajärjestelyasetus COM(2018) 394 final

Komissio ei ehdota merkittäviä muutoksia yhteistä markkinajärjestelyä koskevaan asetukseen (EU) N:o 1308/2013. Yhteisen markkinajärjestelyn mukaiset interventioimenpiteet tulisivat säilymään asetusehdotuksessa ennallaan.

EU:n laatujärjestelmistä (maantieteelliset merkinnät, alkuperämerkinnät sekä aidot, perinteiset tuotteet) säädetään asetuksissa (EU) N:o 1308/2013 (rypäleviinit), (EU) N:o 1151/2012 (maataloustuotteet ja elintarvikkeet) sekä (EU) N:o 251/2014 (maustetut viinituotteet.) Näihin asetuksiin ehdotetuilla muutoksilla yksinkertaistettaisiin järjestelmiä sekä nopeutettaisiin nimitysten hakumenettelyä, rekisteröintiä ja tuote-eritelmiin tehtävien muutosten hyväksyntää. Lisäksi asetuksessa (EU) N:o 1308/2013 olevaa viinin alkuperänimityksen määritelmää tarkennettaisiin.

Maustettujen viinituotteiden osalta maantieteellisiä merkintöjä koskevat säännökset asetuksesta (EU) N:o 251/2014 siirrettäisiin asetukseen (EU) N:o 1151/2012. Lisäksi suojatut nimitykset yhdistetään samaan rekisteriin.

Asetusten (EU) N:o 228/2013 (unionin syrjäisimpien alueiden hyväksi toteutettavista maatalousalan erityistoimenpiteistä) sekä (EU) N:o 229/2013 (Egeanmeren pienten saarten hyväksi toteutettavista maatalousalan erityistoimenpiteistä) mukaisia tukimääriä esitetään muutettaviksi siten, että tuki alenisi 3,9 prosenttia nykyisestä kaudesta.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Ehdotuksen oikeusperustana on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 42 ja 43 artiklan 2 kohta siltä osin kuin on kyse YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksesta.

Ehdotuksen oikeusperustana on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 42 ja 43 artiklan 2 kohta siltä osin kuin on kyse horisontaaliasetuksesta.

Ehdotuksen oikeusperustana on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 43 artiklan 2 kohta, kun kyse on yhteistä markkinajärjestelyä koskevaan asetukseen (EU) N:o 1308/2013 tehtävät muutokset.

Kun kyseessä on ovat asetuksiin (EU) N:o 1151/2012 ja (EU) N:o 251/2014 tehtävät muutokset on oikeusperustana SEUT-sopimuksen 114 artikla ja 118 artiklan ensimmäinen alakohta. Asetukseen (EU) N:o 228/2013 tehtävien muutosten osalta oikeusperustana on 43 artiklan 2 kohta ja 349 artikla sekä asetuksen (EU) 229/2013 osalta 43 artiklan 2 kohta.

Asetusehdotukset käsitellään tavallisessa lainsäätämisyksityksessä Euroopan parlamentin kanssa.

Neuvostossa päätökset tehdään määräenemmistöllä.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Euroopan parlamentin mietintöjen laatimisesta vastaa maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunta (AGRI). YMP:n strategiasuunnitelma-asetuksen osalta ympäristön, kansanterveyden ja elintarviketurvallisuuden valiokunnalla (ENVI) on erityinen asema lausunnonantajina toimivien valiokuntien joukossa, sillä se on niin sanottu yhteistyöhön osallistuva (associated) valiokunta. Tietyissä tilanteissa yhteistyöhön osallistuva valiokunta voi jättää muutosehdotuksia suoraan täysistunnon käsiteltäväksi.

AGRI-valiokunta äänesti mietinnöistä keväällä 2019. Mietintöihin sisältyvät tärkeimmät muutosehdotukset on kuvattu U-jatkokirjeessä (UJ 5/2019 vp).

Euroopan parlamentti jatkaa asetusehdotusten käsittelyä keväällä 2020 vuoden 2019 valiokuntamietintöjen pohjalta. Tavoitteena on äänestää mietinnöistä kesäkuun 2020 täysistunnossa. Uudella vaalikaudella YMP:n strategiasuunnitelman mietinnön laatijana toimii saksalainen Peter Jahr (EPP), horisontaaliasetuksen mietinnön laatijana jatkaa saksalainen Ulrike Müller (RE) ja markkinajärjestelyasetuksen mietinnön laatijana jatkaa ranskalainen Eric Andrieu (S&D).

Kansallinen valmistelu

Maatalous- ja elintarvikejaosto 20.2.2020, MFF-johtoryhmä 24.–25.2.2020 (kirjallinen menettely), EU-ministerivaliokunta 28.2.2020.

Eduskuntakäsittely

Valtioneuvoston kirjelmä 9.8.2018 (U 73/2018 vp)
Maa- ja metsätalousvaliokunnan lausunto 29.11.2018 (MmVL 20/2018 vp)
Ympäristövaliokunnan lausunto 18.12.2018 (YmVL 38/2018 vp)

U-jatkokirje (UJ 5/2019 vp)
Maa- ja metsätalousvaliokunnan lausunto 28.11.2019 (MmVL 7/2019 vp)

U-jatkokirje 28.2.2020

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Kansallinen lainsäädäntö mukaan lukien Ahvenanmaan asema on kuvattu U-kirjelmässä (U 73/2018 vp) ja U-jatkokirjeessä (UJ 5/2019 vp).

Ehdotusten vaikutukset

Suomen puheenjohtajakaudella tehdyt muutosehdotukset

YMP:n strategiasuunnitelma-asetus

U-kirjelmässä (U 73/2018 vp) sekä U-jatkokirjeessä (UJ 5/2019 vp) esitettiin vaikutuksiin ei ole täydennettävää tai täsmennettävää Suomen puheenjohtajakaudella tehtyjen muutosehdotusten perusteella muutoin kuin 4 artiklan määritelmien sekä Suomen puheenjohtajakaudella esillä olleen I ja II pilarin yhteisen vähimmäisprosentin tai kiinteän määrän, joka olisi käytettävä ympäristö- ja ilmastotoimiin, osalta.

Taloudelliset vaikutukset

Jos 4 artiklan mukaisesti tukikelpoisiksi aloiksi otettaisiin suorissa tuissa uusia ei-tuottavia piirteitä, suurin taloudellinen vaikutus tulisi hallinnolle pinta-alojen tunnistamisesta ja rekisteröimisestä. Todennäköisesti aiheutuisi pinta-alojen lisädigitointeja, jotta alat tunnistettaisiin maksajaviraston tietojärjestelmissä. Myös suorien pinta-alamatukien tukitasot saattaisivat alentua, mutta tällä tuskin olisi merkittävää vaikutusta Suomessa. Viljelijät eivät saisi suoria pinta-alaperusteisia tukia maatalouskäyttöön ei-maatalousmaasta muutetuille uusille maatalousaloille, jos jäsenvaltio päättäisi määrittellä tällaiset alat 4 artiklan mukaisesti tukikelvottomiksi haitallisten ympäristö- tai ilmastovaikutusten vuoksi.

Muut vaikutukset

- Ympäristövaikutukset

Artiklan 4 mukaiset ei-tuottavat alat lisääisivät paikallisesti luonnon monimuotoisuutta ja parantaisivat erilaisten eliö- ja kasvilajien menestymistä.

Myös suorien tukien tukikelpoisen hehtaarin määrittelyssä ympäristölle tai ilmastolle haitallisten vaikutusten vuoksi tukikelpoisuuden ulkopuolelle määriteltävät uudet maatalousalat tukisivat YMP:n ympäristö- ja ilmastotavoitteita.

Suomen puheenjohtajakaudella oli esillä ehdotus, jonka mukaan ympäristö- ja ilmastotoimiin II pilarissa varattu vähintään 30 % osuus maaseuturahaston rahoituksesta korvattaisiin yhdellä yhtenäisellä prosenttiosuudella tai kiinteällä määrällä koko YMP:n strategiasuunnitelman talousarviosta. Tällöin ekojärjestelmä voisi olla jäsenvaltioille vapaaehtoinen. Ehdotuksen vaikutukset ympäristölle ja ilmastolle riippuvat yhteisen prosenttiosuuden tai kiinteän määrän suuruudesta sekä siitä, mitä YMP:n toimenpiteitä lasketaan mukaan prosenttiosuuteen tai kiinteään määrään. Komission alkuperäisen ehdotuksen mukaan 40 prosenttia yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta pitää kohdistua ilmasto- ja ympäristötavoitteita edistäviin toimiin. Suomen kaudella esillä ollut ehdotus kuitenkin poikkeaa komission ehdotuksesta siinä, että komission ehdotuksessa prosenttiosuus laskettaisiin EU:n tasolla eikä YMP:n strategiasuunnitelman talousarviosta.

Horisontaaliasetus

Taloudelliset vaikutukset

U-kirjelmässä (U 73/2018 vp) sekä U-jatkokirjeessä (UJ 5/2019 vp) esitettiin taloudellisiin vaikutuksiin ei ole täydennettävää tai täsmennettävää Suomen puheenjohtajakaudella tehtyjen muutosehdotusten perusteella.

Muut vaikutukset

- Vaikutukset hallinnolle

U-kirjelmässä (U 73/2018 vp) sekä U-jatkokirjeessä (UJ 5/2019 vp) esitettyihin vaikutuksiin ei ole täydennettävää tai täsmennettävää Suomen puheenjohtajakaudella tehtyjen muutosehdotusten perusteella muutoin kuin yhtenäisen laaduntarkastusraporttien toimitusajan, indikaattoritiedon raportoinnin lähteen, valtuuksien tarkennuksen ja kaupallisten asiakirjojen tarkastuksen sekä ehdollisuuden osalta.

Yhtenäinen määräaika mahdollistaisi kolmessa laaduntarkastuksessa saman otoksen, samojen lohkojen ja muiden yhtenäisten tekijöiden hyödyntämisen niin pitkälle kuin mahdollista.

Indikaattoritiedon raportoinnin lähteenä yhdennetty hallinto- ja valvontajärjestelmä kokonaisuutena sen yksittäisen osatekijän eli peltolohkorekisterin sijaan selventäisi toimintavaatimuksia ja vaikuttaisi myös kustannuksiin ja mahdollisesti myös tuensaajatasolla julkaistaviin tietoihin.

Yhdennettyyn hallinto- ja valvontajärjestelmään liittyvien valtuuksien tarkennetut samamuodot selventäisivät ja yksinkertaistaisivat valtuuden sisältöä ja loisivat hiukan enemmän ennakoitavuutta niiden nojalla annettaville delegoiduille asetuksille.

Kaupallisten asiakirjojen tarkastusten yksinkertaistaminen helpottaisi hieman tarkastustoimintaan liittyvää työtä.

Ehdollisuuden varhaisvaroitussjärjestelmää koskevien säännösten poistaminen yksinkertaistaisi hallinnon työtä. Säännökset poistettiin, koska niiden sijaan ehdotettiin, että ehdollisuuden seuraamusta ei määrätä, jos laiminlyönnillä ei ole lainkaan vaikutusta tai sillä on vain vähäinen vaikutus kyseisen vaatimuksen tavoitteen saavuttamiseen.

- Vaikutukset toimijoille

U-kirjelmässä (U 73/2018 vp) sekä U-jatkokirjeessä (UJ 5/2019 vp) esitettyihin vaikutuksiin ei ole täydennettävää tai täsmennettävää Suomen puheenjohtajakaudella tehtyjen muutosehdotusten perusteella muuten kuin ehdollisuuden osalta.

Ehdotus siitä, että ehdollisuuden seuraamusta ei määrätä, jos laiminlyönnillä ei ole lainkaan vaikutusta tai sillä on vain vähäinen vaikutus kyseisen vaatimuksen tavoitteen saavuttamiseen, vähentäisi viljelijöille aiheutuvia tukivähennyksiä vähäisissä laiminlyöntitapauksissa.

- Ympäristövaikutukset

U-kirjelmässä (U 73/2018 vp) sekä U-jatkokirjeessä (UJ 5/2019 vp) esitettyihin vaikutuksiin ei ole täydennettävää tai täsmennettävää Suomen puheenjohtajakaudella tehtyjen muutosehdotusten perusteella.

Markkinajärjestelyasetus

Uudet viinien ravintoarvo- ja ainesosamerkinnot sekä vähäalkoholisten ja alkoholittomien viinien hyväksyminen lisäisivät hallinnon työtä. Samalla ne kuitenkin auttaisivat kuluttajia lisäämällä tietoa viinien ominaisuuksista. Viinien uudet merkinnät selkeyttäisivät viinin valmistajien ja markkinoijien toimintasääntöjä. Sähköisen ainesosaluettelon salliminen aiheuttaisi sääntelytarvetta kuluttajan suojelemiseksi esim. seurantatietojen keruulta ja markkinointimateriaalin kohdistamiselta.

Komission alkuperäiset ehdotukset sekä Itävallan ja Romanian puheenjohtajakausilla tehdyt muutosehdotukset

Komission alkuperäisten ehdotusten sekä Itävallan ja Romanian puheenjohtajakausilla tehtyjen muutosehdotusten vaikutukset on kuvattu U-kirjelmässä (U 73/2018 vp) ja U-jatkokirjeessä (UJ 5/2019 vp).

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) uudistukseen liittyy läheisesti komission 11.12.2020 antama tiedonanto Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta (European Green Deal) (COM(2019) 640 final) sekä tiedonantoon sisältyvät aloitteet, mm. EU:n biodiversiteettistrategia vuoden 2020 jälkeen ja Pellolta pöytään -strategia. Sekä biodiversiteettistrategia että Pellolta pöytään -strategia on tarkoitus antaa maaliskuussa 2020.

E-kirje komission tiedonannosta vihreän kehityksen ohjelmasta on annettu eduskunnalle 31.1.2020. (E 61/2019 vp).

Komissio tulee varmistamaan yhdessä jäsenvaltioiden kanssa, että YMP:n strategiasuunnitelmat heijastelevat täysimääräisesti vihreän kehityksen ohjelman ja Pellolta pöytään –strategian kunnianhimoa. Tämä tapahtuu todennäköisesti siinä vaiheessa, kun strategiasuunnitelmia hyväksytään.

Suomen hallituksen yksi tärkeimmistä tavoitteista on vähentää maatalouden ilmastopäästöjä ja lisätä hiilinieluja maatalouden toimintaedellytyksiä kehittäen. Hallituksen tärkeänä tavoitteena on myös maatalouden kannattavuuden parantaminen sekä sääntelyn ja valvonnan sujuvoittaminen.

Asiakirjat

COM(2018) 392 final, Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laatimien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta

COM(2018) 393 final, Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä asetuksen (EU) N:o 1306/2013 kumoamisesta

COM(2018) 394 final, Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen (EU) N:o 1308/2013, maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatujärjestelmistä annetun asetuksen (EU) N:o 1151/2012, maustettujen viinutuotteiden määritelmästä, kuvauksesta, esittelystä, merkinnöistä ja maantieteellisten merkintöjen suojasta annetun asetuksen (EU) N:o 251/2014, syrjäisimpien alueiden hyväksi toteutettavista maatalousalan erityistoimenpiteistä annetun asetuksen (EU) N:o 228/2013 sekä Egeanmeren pienten saarten hyväksi toteutettavien erityistoimenpiteiden vahvistamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 229/2013 muuttamisesta

Asetusehdotuksiin sisältyy myös liitteet: ehdotuksen KOM(2018) 392 final, osalta liitteet 1-12.

Ehdotuksiin liittyy myös vaikutusanalyysi SWD(2018) 301 final, johon sisältyy kolme eri asiakirjaa.

Asetusehdotusten konsolidoidut versiot 14824/19 + ADD 1 (YMP:n strategiasuunnitelma-asetus), 14465/19 (horisontaaliasetus) ja 14535/19 (markkinajärjestelyasetus)

Suomen puheenjohtajakauden edistymisraportti 14983/19

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Erityisasiantuntija Sanna-Helena Fallenius, MMM/EUKA, puh. 0295 162 481, sanna-helena.fallenius@mmm.fi

YMP:n strategiasuunnitelma-asetus:

Neuvotteleva virkamies Tiina Malm, MMM/RO/MAKE, puh. 0295 162 428, tiina.malm@mmm.fi

Neuvotteleva virkamies Juha Palonen, MMM/RO/MY, puh. 0295 162 356, juha.palonen@mmm.fi

Neuvotteleva virkamies Pia Lehmusvuori, MMM/RO/MY, puh. 0295 162 207, pia.lehmusvuori@mmm.fi

Neuvotteleva virkamies Sanna Sihvola, MMM/RO/MAKE, puh. 0295 162 264, sanna.sihvola@mmm.fi

Erityisasiantuntija Anne Vainio, MMM/RO/MY, puh. 0295 162 168, anne.vainio@mmm.fi

Erityisasiantuntija Pirjo Kuusela, MMM/RO/MY, puh. 0295 162 138, pirjo.kuusela@mmm.fi

Erityisasiantuntija Auli Nurmi, MMM/RO/MY, puh. 0295 162 304, auli.nurmi@mmm.fi

Horisontaaliasetus:

Neuvotteleva virkamies Mirja Kiviranta, MMM/RO/MY, puh. 0295 162 352, mirja.kiviranta@mmm.fi

Erityisasiantuntija Antti Unnaslahti, MMM/RO/MY, puh. 0295 162 426, antti.unnaslahti@mmm.fi

Markkinajärjestelyasetus:

Neuvotteleva virkamies Pekka Sandholm, MMM/RO/MARY, puh. 0295 162 416 pekka.sandholm@mmm.fi

Maatalousylitarkastaja Jukka Virolainen, MMM/RO/MARY, puh. 0295 162 206 19(20)
jukka.virolainen@mmm.fi

Neuvotteleva virkamies Maija Heinonen, MMM/RO/MARY, puh. 0295 162 288,
maija.heinonen@mmm.fi

Erityisasiantuntija Jouni Pynnöniemi, MMM/RO/MARY, puh. 0295 162 354,
jouni.pynnoniemi@mmm.fi

Maatalousylitarkastaja Leena Seppä, MMM/RO/MARY, puh. 0295 162 373,
leena.seppa@mmm.fi

EUTORI-tunnus

EU/2018/1159, EU/2018/1169, EU/2018/1175

Liitteet

Viite

Asiasanat	maatalouden erityiskomitea, maatalous, maatalous- ja kalastusneuvosto, yhteinen maatalouspolitiikka, jaosto maatalous- ja elintarvike (EU 18)
Hoitaa	MMM
Tiedoksi	ALR, EUE, RUOKA, SM, STM, TEM, TULLI, UM, VM, VNK, VTV, YM
